

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ С. ГЪРМЕН
ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД

СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩИНА ГЪРМЕН 2016- 2020 Г.

*Приета с Решение № 155 от Протокол № 11/01.07.2016 г. на
Общински съвет Гърмен*

Гърмен, 2016 г.

*Общински съвет с. Гърмен, област Благоевград, e-mail:
obs_garmen@abv.bg, web page: www.garmen-bg.com*

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ	3
РАЗДЕЛ А: КОНТЕКСТ И ОЦЕНКА НА НУЖДИТЕ	4
Контекст	4
Обхват и фокус на стратегията	5
Съответствие с международни, национални и местни политики	5
Анализ на ситуацията и оценка на потребностите – Резюме	7
Тенденции в развитието на община Гърмен	7
Идентифицирани рискови групи и потребности	8
Основни изводи от ситуационния анализ и оценката на потребностите	9
РАЗДЕЛ Б: СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ	11
Визия и цели	11
Визия	11
Ценности и принципи	12
Приоритетно направление 1	13

Приоритетно направление 2
14

Таблица на планираните услуги 20

Приоритетно направление 3 24

Приоритетно направление 4 27

Система за мониторинг и оценка 28

РАЗДЕЛ В: ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ 29

Институционална рамка за изпълнение на стратегията 29

Комуникационна програма 34

Заклучение 35

Приложения

Приложение 1: Проектно планиране на социалните услуги в
община Гърмен

Приложение 2: Финансиране на Стратегията

РЕЗЮМЕ

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Гърмен 2016-2020 г. е част от политиката на българското правителство за децентрализация на планирането на социалните услуги на регионално и местно ниво. Тя е разработена в изпълнение на чл. 19 от Закона за социално подпомагане и чл. 36 а от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане. Осигурява се единен подход към предоставянето на социални услуги на територията на община Гърмен, за постигане на ефективно планиране, разкриване, финансиране и договаряне на социалните услуги. Настоящата Стратегия ще даде възможност да се предоставят необходими и желани услуги в общината, съобразно възможностите.

Стратегията е основана на визията за достъпни, качествени и ефективни социални услуги, отговарящи на нуждите на потребителите.

Планирането на социалните услуги се осъществява с прякото участие на всички заинтересовани страни - Община Гърмен, Дирекция „Социално подпомагане”, местно базирани държавни институции, представители на целевите общности и рисковите групи.

Цел: Общинската стратегия има за цел да планира реформата в социалните услуги в община Гърмен за периода 2016- 2020 г., съобразно потребностите и обединяване на всички

налични ресурси (институционални, граждански, технически, финансови) за нейното изпълнение.

Тя ще създаде мрежа от социални услуги на територията на общината и ще подобри достъпа до тях на рисковите групи. Във връзка с изработването на Стратегията са идентифицирани уязвимите групи в общината. Предвиждат се социални услуги, дейности и мерки за основните рискови групи на територията на общината, като се извеждат приоритетни целеви групи и услуги.

Обхват: Стратегията включва петгодишен период: 2016 - 2020 година, обхваща планирането на конкретни социални услуги за всички възрасти и уязвими групи, като особено значение се отдава на децата, хората с увреждания и старите хора.

Визия на Стратегията за развитие на социалните услуги в

***Община Гърмен – Развитие на иновативна и качествена
система***

***от социални услуги, насочена към подобряване качеството
на живот, пълноценна реализация, грижа и социално
включване на***

хора от рисковите групи

**СТРАТЕГИЯТА ОПРЕДЕЛЯ ЧЕТИРИ ПРИОРИТЕТНИ
НАПРАВЛЕНИЯ:**

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 1:

Развитие на социални услуги в общността за социално включване, превенция на социалното изключване и изолация на рисковите групи.

Обща цел 1

Създаване на условия за предотвратяване на рисковите фактори, водещи към социално изключване и изолация на деца и лица. Подкрепа на семействата в общността, чрез:

Подкрепа за социално включване на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 2:

Създаване и развитие на резидентна грижа

Обща цел 2

Подобряване качеството на живот на деца и възрастни от деинституционализирани, от специализирани институции, съобразно техните специфични потребности и подобряване качеството им на живот, чрез осигуряване на алтернативни форми на грижи.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 3:

Развитие на човешките ресурси

Обща цел 3

Създаване на ефективна система за развитие на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги в община Гърмен.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 4:

Изграждане на междусекторно сътрудничество и междуобщинско партньорство

Обща цел 4

Да се повиши ефикасността на услугите и допълнят наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

В Стратегията е разработена Система за мониторинг и оценка, с цел извършване на годишен мониторинг на изпълнението на планираните услуги, мерки, дейности и оценка на качеството на предоставяните социални услуги.

Тя ще се изпълнява на общинско ниво с общите усилия на всички заинтересовани страни в съответствие с техните компетенции, идентифицираните потребности на групите в риск и планираните дейности.

РАЗДЕЛ – А

КОНТЕКСТ И ОЦЕНКА НА НУЖДИТЕ

1. Контекст

България провежда целенасочена политика за реформиране на системата на социална подкрепа, насочена към:

- Деинституционализация;
- Превенция на бедността и социалното изключване;
- Децентрализация в планирането, предоставянето и управлението на социалните услуги;

Реформата ще замени институционалния подход към човека с индивидуалния подход, чрез развитие на услуги в общността, където човекът да бъде интегриран и подкрепен да развие личностните си качества.

Основната отговорност за провеждането на реформата в нормативните документи е възложена на общините в партньорство с институциите и неправителствените организации.

Процесът на реформиране е съпроводен с преодоляване на съществени пропуски в системата за социална подкрепа в т. ч.:

- Изостава развитието на услугите за превенция и подкрепа за семействата в риск;
- Ограничен брой на социалните услуги за деца;
- Липсва ресурс в общините за проучване на потребностите на уязвимите групи.

Стратегията за развитие на социалните услуги в община Гърмен е част от политиката на българското правителство за децентрализация на планирането на социалните услуги на регионално и местно ниво.

1. 1. Обхват и фокус на Стратегията

ЦЕЛ:

Планиране на реформата в социалните услуги в община Гърмен за периода 2016 - 2020 година, идентифициране на потребностите и възможностите за обединяване на всички ресурси (институционални, граждански, технически, финансови).

ЦЕЛИ:

Осигуряване предоставянето на социални услуги и мерки на територията на община Гърмен.

Подобряване достъпа до интегрирани услуги на рисковите групи.

Предвидените действия на всички заинтересовани страни са основани на:

- Обща цел, обща визи, синхронизирани действия, общи стандарти, критерии и правила;
- Ясни регионални и местни приоритети;
- Системен мониторинг и оценка на постигнатото;
- Съобразяване с реалните промени на политиката.

1. 2. Съответствие с международни, национални и местни политики

Стратегията за развитие на социалните услуги на общинско ниво е в съответствие с:

Международни документи

- Всеобща декларация за правата на човека на ООН;
- Конвенция на ООН за правата на детето;
- Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания;

Документи на национално ниво:

- Национална Стратегия за детето 2008 – 2018 година;
- Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България 2012 – 2030 година;
- Национална Концепция за насърчаване активния начин на живот на възрастните хора 2012 – 2030 година;
- Национална стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“
- Национална Стратегия за дългосрочна грижа;
- Конституция на Република България;
- Семейен кодекс;
- Кодекс на труда;

- Закон за закрила на детето;
- Закон за интеграция на хората с увреждания;
- Закон за социалното подпомагане;
- Подзаконови нормативни актове.
-

Документи на областно и общинско ниво:

- Областна стратегия за развитие на област Благоевград (2016 – 2020);
- Общински План за развитие;

1.3. Институционална рамка на предоставянето на социални услуги

В процесите на планиране и изпълнение на Стратегията са включени институции и организации от държавния сектор на регионално и местно ниво.

Тяхното участие е основано на функциите и задълженията, вменени им по закон, както и от компетенциите и тематичната им обвързаност с проблематиката, както следва:

На национално ниво

- Министерство на труда и социалната политика (МТСП)

- ✓ Организира и координира разработването и провеждането на държавната политика по социално подпомагане;
- ✓ Определя националните приоритети и провежда политиката по социално включване и социална закрила;
- ✓ Определя делегираните от държавата дейности в сферата на социалните услуги (съвместно с Министерството на финансите);
- ✓ Разработва разходни стандарти за финансиране.
- Министерство на финансите (МФ):
 - ✓ Определя разходните стандарти за финансиране на социалните услуги в страната.
- Агенция за социално подпомагане (АСП)
 - ✓ Разрешава откриване и закриване на специализирани институции за социални услуги и социални услуги в общността делегирани от държавата;
 - ✓ Разработва методики за социалните услуги;
 - ✓ Осъществява контрол по спазването на утвърдените критерии и стандарти за предоставяне на социалните услуги;
 - ✓ Извършва регистрация на физически лица, регистрирани по Търговския закон и юридически лица, извършващи социални услуги; поддържа регистър с доставчиците на социални услуги.

- Държавна агенция за закрила на детето
 - ✓ Осъществява контрол по спазването на утвърдените критерии и стандарти за предоставяне на социални услуги за деца;
 - ✓ Лицензира доставчиците на социални услуги за деца.

На регионално ниво

- Областен управител
 - ✓ Организира разработването на стратегии за развитие на социалните услуги на областно ниво за петгодишен период с участие на всички заинтересовани страни.

На общинско ниво

- Кмет
 - ✓ Управляват социалните услуги на територията на общината;
 - ✓ Възлага управлението на социалните услуги на физически и юридически лица по условията на действащото законодателство;
 - ✓ Организируют разработването и изпълнението на стратегии за развитие на социалните услуги на територията на общината.
- Общински съвет
 - ✓ Приема стратегии и годишни планове за развитие на социалните услуги в общината за петгодишен период с участието на всички заинтересовани страни.
- Дирекция "Социално подпомагане"

Провежда държавната политика в областта на:

- ✓ Социално подпомагане;
- ✓ Закрилата на детето;
- ✓ Рехабилитацията и социалната интеграция на хората с увреждания.
- Неправителствени организации, работещи в сферата на социалните услуги и/или представляващи рисковите групи
- ✓ Партнират на институциите и общината в изпълнение на социалните услуги;
- ✓ Реализират дейности и проекти за социална подкрепа.

2. Анализ на ситуацията и оценката на потребностите

Ситуационният анализ и оценката на потребностите на рисковите групи е етап от процеса на стратегическо планиране на социалните услуги, регламентиран в чл. 19 от Закона за социалното подпомагане и чл. 36а от ППЗСП.

2. 1. Тенденции в развитието

Тенденциите в демографските процеси в община Гърмен са:

- Прогресивно намаляване на населението;
- Застаряване на населението;

- Ниска раждаемост, отрицателен естествен прираст;
- Прогресивно намаление на абсолютния дял на лицата в трудоспособна възраст;
- Устойчива емиграция на населението с ясно изразени външно-миграционни процеси, като най-висок дял имат младите хора;
- Влошен здравен статус на населението и ниска здравна култура на големи групи от хора;
- Висок дял на хората с увреждания, както и на самотно живеещите стари хора, пръснати в 16 села на територията на общината;
- Ниско образователно равнище на населението.

Заклученията за тенденциите в икономическото развитие, заетостта и безработицата в общината са:

- Слабо развита икономика с ограничена възможност за откриване на нови работни места в реалния сектор;
- Висок процент на безработица и липса на свободни работни места по населените места;
- По структура най-многобройна продължава да е групата на лицата без квалификация и специалност, с основно и по-ниско образование, като групите на безработните младежи до 29 години и безработните

над 50 години бележат тенденция към абсолютно и относително увеличение;

- Малките селища в общината притежават сходни белези на значителна изостаналост спрямо условията на градската среда и по-ниско качество на живот;
- Наличие малки населени места, поради не достатъчно осигурен междуселищен транспорт и други комуникации.

Анализът очертава следните проблеми и неблагоприятни тенденции в секторите

- **Образование**

- ✓ Образователното равнище на населението в община Гърмен е по-ниско от средните стойности на показателя за страната, като най-висок дял имат лицата с начално и по-ниско образование, следвани от тези с основно и средно образование.
- ✓ Учениците се обучават в две СОУ и 6 основни училища.
- ✓ Децата от селата, в които няма училище пътуват до най-близкото училище извън своето населено място.
- ✓ Децата са обхванати в 2 ОДЗ и 4 ЦДГ.

- **Здравеопазване**

- ✓ Няма осигурен постоянен денонощен достъп до медицински услуги в редица населени места поради тяхната многобройност, отдалеченост и разпръснатост и недостатъчно развита транспортна връзка между отделните населени места; • Ограничените ресурси на Бърза медицинска помощ при обслужване на две общини от един спешен медицински център; • Непривлекателни лекарски практики, които остават свободни и липса на квалифициран здравен персонал в малките общини, както и съсредоточаване на квалифициран здравен персонал в областния център; • Различни са проблемите, с които се сблъскват хората с увреждания: липса на здравни пътеки, които покриват разходите за лечение; ниски доходи и невъзможност за закупуване на лекарства и осигуряване на необходимото лечение; липса на транспорт до здравните заведения; забавяния на решенията на специализираните комисии (ТЕЛК) и липсата на доходи в тези периоди.

- **Жилища и жилищна политика**

- ✓ На територията на община Гърмен има достатъчен брой жилищни сгради, голяма част от населението живеят в самостоятелни жилища. Има обаче и голям брой необитаеми и свободни жилища, които не се поддържат и се рушат.
- ✓ Има и хора нуждаещи се от жилища, които поради икономическата криза са затруднени да си построят или закупят.

- ✓ Ограничени възможности на общината за провеждане на жилищна политика.
- ✓ В общината има наличен сграден фонд,/закрити училища/ който може да се използва за развитие на социални услуги.

2.2 Идентифицирани рискови групи и потребности При анализа на социо-демографската и икономическа картина на община Гърмен се открояват основни фактори, които пораждаат риск за различни групи от населението и формират основни рискови групи: деца, лица, семейства в неравностойно положение и стари хора, нуждаещи се от подкрепа и социални услуги. Тези фактори са свързани с:

- Безработица и ограничен достъп до заетост;
- Ограничени ресурси за автономност и зависимост от подкрепата на близки – възрастни с увреждания с нужда от подкрепа във всекидневния живот; хора в пенсионна възраст;
- Структурата на семейството – пълно или непълно семейство, многодетни семейства, здравословни и образователни проблеми;
- Увреждане и/или сериозни здравословни проблеми на лицето или на член от семейството;
- Ниско образование (включително и неграмотност), липса на професионална квалификация, които водят до неравностойна позиция на пазара на труда и социална изолация;

- Социално изключване и принадлежност към уязвими етнически малцинства и семейства, в които децата рискуват да повторят социалния модел на родителите си.

- Недостатъчни транспортни връзки и комуникация с общинския център;

- Възраст – концентрация на пенсионери и стари хора, живеещи в малките населени места, с крайно ограничен достъп до здравна грижа и услуги. В резултат от анализа на рисковите фактори се обособяват няколко ключови рискови групи, които са обект на въздействието на настоящата общинска стратегия. Една от най-заstraшените групи в риск са децата, включително такива, отглеждани се извън семейства и деца, отглеждани се в семействата:

- Деца с увреждания, които се отглеждат в семейна среда. Проведените проучвания на нуждите сред близки на деца с увреждания показва следните направления, в които има нужда от подкрепа: осигуряване на достъпна среда, диференциране на услуги за деца с различни по вид и степен увреждания, осигуряване на транспорт от селата и в рамките на града до социалните и здравни услуги; осигуряване на гъвкава дневна и почасова грижа, увеличаване на достъпа до образование, интеграция на децата с увреждания с връстниците им, психологическа и социална подкрепа за родителите на деца с увреждания.

- Деца, не обхванати, нередовно посещаващи, в риск от отпадане и отпаднали от училище. Най-многобройни са нередовно посещаващите училище деца от ромски произход. За задържането им в училище и за предотвратяване на бъдещи рискове от социална изолация са необходими дейности за компенсиране на образователните пропуски, мотивиране на

децата за посещение и задържане в училище, дейности за запълване на свободното време и за мотивация на родителите за ангажиране в образованието на своите деца.

- Деца с проблемно поведение. Към тях се включват деца, извършили кражба и насилие децата, живеещи на улицата, negliжираните деца и децата – жертви на насилие. Те са основна група в риск, заради случаите на агресивно поведение на деца. Основни сфери на интервенция са запълване на свободното време на децата, преодоляване на поколенчески конфликти и специализирана подкрепа на семейството.

- Уязвими семейства с деца в риск. Към тях се включват децата от многодетни семейства и децата в непълни семейства. Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Тук са включени многодетни и/или непълни семейства; деца, чиито родители са в чужбина; деца на родители със зависимости и т.н.

- Уязвима група са хората с увреждания. В това число хора с повече от едно хронично заболяване, даващо степен на инвалидност и хора с увреждания, които имат нужда от придружител, подкрепа във всекидневния живот. Самотни възрастни хора с увреждания. Възрастни с психични заболявания. Възрастни с увреждания, настанени в специализирани институции. Промените в закона и забавяне на ТЕЛК решенията лишават от доходи, за дълъг период от време хората с увреждания, особено тези от тях, които живеят сами. Слаб е контролът върху лечението на хора с психични заболявания. Липсва контрол за раждаемостта при не формални двойки с психични заболявания, които се предават на поколенията.

- Социална група, идентифицирана в аналитичния доклад като една от застрашените, е тази на самотно живеещи стари хора (над пенсионна възраст) и тези, живеещи в отдалечени населени места. В рамките на настоящата стратегия са изведени няколко рискови групи сред уязвимите общности и лица в неравностойно положение:

- Безработни лица – в тази група преобладават младежи, завършили образованието си; продължително безработни лица без квалификация, особено от етнически общности; безработни самотни родители с деца до 3-годишна възраст; безработни лица, изтърпели наказание “лишаване от свобода”; безработни в предпенсионна възраст; други групи безработни лица. Техните потребности се свързват с изолация от пазара на труда и необходимост от обучения за активно включване на пазара на труда. През последните години заради икономическата криза се наблюдава увеличаване на безработните.

- Етнически общности в неравностойно положение В настоящата група са включени социално изолирани граждани предимно от ромски произход. В тези групи са налице различни фактори, подкрепящи бедността – ранно отпадане от училище, ниско образование и квалификация на голяма част от жителите, трайна безработица и липса на трудови навици за част от тях, ограничени възможности за заетост, лоши битови условия, липса на достъп до здравни, социални, образователни услуги.

2.3 Анализ на дефицитите на услуги и мерки – общи заключения

В анализа на социалните услуги се оценяват възможностите на наличните ресурси за предотвратяване на

рисковете и тяхното преодоляване. Наличните услуги в община Гърмен са разглеждани в следните групи – деца и семейства в риск; услуги за възрастни лица и стари хора; услуги за деца и лица с увреждания. Във всяка от трите групи се има предвид, както специализираните институции, така и услугите предоставяни в общността за съответните рискови групи. Анализът на социалните услуги разглежда социалните услуги общо за община Гърмен. Услугите са представени по отношение на: капацитет, дейности, достъп, човешки и материални ресурси, основни проблеми и налични идеи за развитие. Очертават се следните изводи:

- Предлагащите социални услуги в общността не покриват реалните потребности и не обхващат всички рискови групи – развитите услуги в общината са насочени предимно към една конкретна рискова група и не обхващат останалите нуждаещи се.

- В общината услугите, свързани с оказване подкрепа на родители и деца (училище за родители, училищна подкрепа, информиране на децата за техните права и отговорности, услуги за свободното време на деца) са ограничени.

- Слабо развити са услуги за подкрепа на деца и младежи с отклоняващо се поведение; на деца в риск за отпадане от училище; на семейства в нужда.

- Персоналът от услугите се нуждае от обучения, системна подкрепа за развитие и директна работа с клиенти.

- Най-развитата услуга в общината за стари хора е Домашният социален патронаж, който би могъл да разшири обхвата на дейностите за подобряване на социалната подкрепа на клиентите чрез търсене на възможности за допълнително

финансиране, което да намали броя на хората, които се отказват от ползване на услугата, поради завишаване на таксите.

РАЗДЕЛ – Б

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

1. Визия и цели

Визия

Визията очертава стратегическите очаквания за перспективното развитие на основните процеси, свързани със социалните услуги в община Гърмен.

Визията е основен градивен и дефиниращ компонент за развитие на социалните услуги, като фокусира вниманието върху създаването на условия за пълноценна реализация, чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи и хора в риск.

ВИЗИЯ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩИНА ГЪРМЕН

***Визия на Стратегията за развитие на социалните услуги в
община ГЪРМЕН – Развитие на иновативна и качествена система от
социални услуги, насочена към подобряване качеството на живот,
пълноценна реализация, грижа и социално включване***

Ценности и принципи

Стратегията поставя човека в центъра на системата и гарантира неговите права за достоен и пълноценен живот, без оглед на етническата му принадлежност, пол, увреждане, възраст и социален статус.

Тя утвърждава следните ценности при планирането и предоставянето на социални услуги:

- Уважение и признание на правата и достойнството на всеки човек, общност и група.
- Толерантност и закрила от дискриминация, признаване на различията като ценност и ресурс за развитие.
- Благосъстояние и качество на живот, съответстващо на потребностите на хората.
- Пълноценно развитие на личността, разгръщане на физическите и умствени възможности на децата и всички жители на общината.

Заинтересовани страни, участващи в процеса на стратегическото планиране, се обединиха около следните принципи:

- Защита на най-добрия интерес на хората от рисковите групи при планирането и предоставянето на социалните услуги.
- Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България.
- Равен достъп за всички живеещи на територията на общината, чрез осигуряване на мобилни, иновативни и гъвкави услуги.
- Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства.
- Прилагане на интегриран подход в грижата за човека, общностите и групите в риск.
- Планиране и предоставяне на мрежа от гъвкави социални услуги, отговарящи на реалните нужди на потребителите и възможностите на общината.
- Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги.
- Изграждане на устойчиви партньорства и съгласуваност между заинтересованите страни в процесите на планиране, предоставяне и управление на социалните услуги.
- Насърчаване на гражданския сектор за участие в планирането, предоставянето, мониторинга и оценката на мрежата от социални услуги и дейности.
- Недискриминация, обществена толерантност и солидарност към всички социални групи.

- Признаване на правото на участие и личен избор на потребителите при предоставяне на най-подходящите за тях социални услуги.

Приоритетни направления, цели и приоритетни целеви групи

Приоритетните направления в Общинската стратегия са съобразени с тези в областната стратегия, изведени след задълбочен анализ на идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от намеса за решаване на ключови и критични проблеми.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 1

Развитие на социалните услуги в общността за социално включване и превенция на социалното изключване и изолация на рисковите групи

Приоритетно направление на Общинската стратегия е развиване на услуги по превенция на рискови фактори, ситуации и събития, които могат да водят до социална изолация или да я задълбочават.

- Тези услуги ще:
 - ✓ Бъдат развивани на общинско ниво;
 - ✓ Бъдат мобилни;

- ✓ Обхванат максимално голям брой ползватели.
- ✓ Насочени към подкрепа в семействата и индивидите за оставане в тяхната семейна и домашна среда;
- ✓ Развиват индивидуалните и общностни умения и ресурси;
- ✓ Оказват превенция на насилието, различни форми на експлоатация;
- ✓ Допринасят за превенция на противоправно поведение и социална маргинализация.
- ✓ Бъдат предоставяни услуги за социално включване и интеграция на хора, групи и общности, които се намират в социална изолация.

Обща цел 1

Създаване на условия за предотвратяване на рисковите фактори, водещи до социална изолация. Подкрепа за социално включване на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи.

Специфични цели

Специфична цел 1.1.

Намаляване изоставянето на деца и настаняването им в СИ. Подкрепа за задържане в биологичното семейство.

Специфична цел 1.2.

Подкрепа за социално включване на деца и семейства в риск, деца с увреждания и техните семейства.

Специфична цел 1.3.

Подкрепа на хора с увреждания които ползват услуги предоставени на територията на общината.

Специфична цел 1.4.

Развитие на услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна и семейна среда.

Специфична цел 1.5.

Осигуряване достъп на старите хора до качествена резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Специфична цел 1.6.

Осигуряване подкрепа за социално включване на уязвими лица, групи и общности.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 2

Създаване и развитие на резидентна грижа

Обща цел 2

Подобряване качеството на живот на деца и възрастни от деинституционализирани, от специализирани институции, съобразно техните специфични потребности и подобряване качеството им на живот, чрез осигуряване на алтернативни форми на грижи.

Специфични цели

Специфична цел 2.1.

Подобряване качеството на услугите за хора с увреждания и разкриване на интегрирани услуги в общността.

Специфична цел 2.2.

Подобряване качеството на услугите за стари хора и разкриване на социални услуги в общността.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 3

Развитие на човешките ресурси

В направено проучване и анализ е отчетен недостиг на квалифициран персонал за разкриване и управление на социалните услуги. Идентифицирано, като основен риск за реализация на стратегията.

Необходимо е планиране на мерки и дейности за изграждане и развитие на човешките ресурси за управление и предоставяне на социални услуги в съответствие със съвременните стандарти. Успоредно с провеждането на обучения и супервизия, ще се развият механизми и стимули на общинско ниво за подкрепа на доставчиците, целящи повишаване качеството на предоставяните социални услуги.

Обща цел 3

Създаване на ефективна система за развитие на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги в община Гърмен

Специфични цели

Специфична цел 3.1.

Стимулиране развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво.

Специфична цел 3.2.

Осигуряване подкрепа на персонала предоставящ социални услуги за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Специфична цел 3.3.

Осигуряване на системен контрол върху качеството на предоставяните социални услуги.

ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 4

Изграждане на междусекторно сътрудничество и междуобщинско партньорство

Обща цел 4

Повишаване ефикасността на услугите и допълнят наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

Специфични цели

Специфична цел 4.1.

Утвърждаване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и развитие на смесени услуги.

Специфична цел 4.2.

Стимулиране на междуобщинско партньорство в планирането и предоставянето на социални услуги.

2. КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ ЗА УСПЕХ

Постигането целите на Стратегията в рамките на следващите пет години трябва да подобри качеството на живота и жизнения стандарт на рисковите групи и общностите в неравностойно положение. Качествената промяна в ситуацията в община Гърмен ще бъде измервана чрез система от качествени и количествени индикатори за напредъка в решаването на идентифицираните проблеми.

- **Ключовите базисни индикатори** за промяна в ситуацията ще покажат разликите при сравнение на показателите към настоящия момент с данните към 2020 година:
 - ✓ Развита иновативна и качествена система от социални услуги в подкрепа на интегритета на семейства и общности в общината в съответствие с Националните приоритети за социално включване и деинституционализация.

- ✓ Подобрени възможности за достъп до услуги и ресурси на максимален брой уязвими деца, лица, групи и общности.
 - ✓ Степен на обхващане на пръснати рискови групи чрез развитие на мобилни услуги в община Гърмен.
 - ✓ Постигната качествена промяна в съотношението между предоставяните типове социални услуги чрез значително увеличаване на дела на услугите в общността и намаляване на услугите от резидентен тип.
 - ✓ Осигурени услуги, подкрепа и грижа в домашна среда за старите хора с приоритетно обхващане на самотноживеещите в изолирани населени места.
- **Ключови количествени индикатори** за успех на Стратегията при осъществяване на интервенция в рамките на период от пет години:
 - ✓ Намаляване на децата отпаднали от училище до края на 2020 година.
 - ✓ Осигурени услуги на семейства на деца с увреждания.
 - ✓ Осигурен достъп до социални услуги на деца и семейства в риск.
 - ✓ Увеличен брой приемни семейства за деца.
 - ✓ Намален брой деца, настанявани извън семейната среда.

- ✓ Осигурен обхват на хора с увреждания, ползващи услуги в домашна среда – потребители на услугите „Домашен социален патронаж“, „Домашен помощник“, „Социален асистент“, „Личен асистент“.
- ✓ Подобрени и разширени услуги в домашна среда на стари хора.
- ✓ Осигурена подкрепа за социално включване на уязвимите лица, общности и групи.
- ✓ Подобрен достъп до здравни, образователни и социални услуги от уязвимите лица, общности и групи.

3. ИНТЕРВЕНЦИЯ - СОЦИАЛНИ УСЛУГИ И МЕРКИ

Планираната интервенция очертава общата картина на развитието на мрежа от социални услуги на общинско ниво през следващите 5 години.

- **Стратегията определя:**

- ✓ Развитието на **съществуващите социални услуги** през следващите 5 години с ясно виждане за конкретните перспективи към разширяване, реформиране или към закриване на всяка услуга/дейност.
- ✓ Разкриване на **нови социални услуги** за приоритетните целеви групи, включително иновативни услуги, които не съвпадат изцяло със стандартните държавно делегирани дейности.

- ✓ Инициирането на **междусекторни „Смесени” иновативни услуги** и програми;
- ✓ Паралелно развитие на **мерки и политики за социално включване** в приоритетните свързани сектори (образование, здравеопазване, заетост, жилищна среда и инфраструктура), чрез които се решават конкретни проблеми на рисковите групи и/или се създават условия за ефективно функциониране на социалните услуги.

Услугите и мерките са описани към съответното приоритетно направление, като се правят препратки и уточнения в случаите, когато една социална услуга изпълнява дейности, отнасящи се до две или повече приоритетни направления или конкретна цел.

Социалните услуги и дейности се разглеждат като система от услуги, които си взаимодействат и допълват, за да се постигне ефект и реална полза за обхванатите целеви групи.

3. 1. ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 1

Развитие на социални услуги в общността за социално включване и превенция на социалното изключване и изолацията на рисковите групи.

Обща цел

Създаване на условия за предотвратяване рисковите фактори, водещи до социална изолация. Подкрепа за социалното включване на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи.

Специфични цели

Специфична цел 1.

Превенция срещу изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции. Подкрепа за задържането им в биологичното семейство.

Индивидуални и фамилни консултации в случаи на кризи в семейството.

- ✓ Превенция на рисково и асоциално поведение на деца и младежи.
- ✓ Подкрепа за професионално ориентиране на деца и младежи.
- ✓ Семейно планиране, подготовка за родителстване.
- ✓ Психологическо консултиране и рехабилитация.
- ✓ Обучения в умения за самостоятелен живот.
- ✓ Превантивни програми на ниво училище:
 - ✚ Информационни кампании.
 - ✚ Оценяване, обучение, наемане и подкрепа на приемни родители.

Мярка 1.1.

Разширяване броя, капацитета и спектъра на дейности за подкрепа на социално включване и реализация на лица с увреждания.

Мярка 1.2.

Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства

Спектърът на тези услуги обхваща ежедневни дейности в дома на лицата (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа).

Дейност 1.2.1.

Увеличаване на капацитета на услугите „Личен асистент“ (ЛА).

Разширяване обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания –Личен асистент“ (ЛА).

Към момента услугата ЛА в общината се предоставя

- Проект „Независим живот” се предоставя услугата ЛА.

Идентифицираните потребности на рисковите групи изискват увеличаване броя на наетите лични асистенти и за лица с увреждания.

Дейност 1.2.2.

Включване на допълнителни дейности за помощ в ежедневието на потребителите с увреждания към услугата „Домашен социален патронаж“ (ДСП).

Включване на допълнителни услуги в подкрепа на самостоятелния живот на лицата с увреждания.

Специфична цел 2.

Развитие на мрежа от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора в домашна и семейна среда.

Мярка 2.1.

Разширяване на услугите в домашна среда за подкрепа на ежедневието на самотно живеещи стари хора, с фокус върху живеещите в отдалечените населени места.

Дейност 2.1.1. популяризиране на дейността на дневен център за стари хора – в с. Марчево

Дневният център е основна форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. В него осигуряват на старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Дейност 2.1.2

Осигуряване на грижа в домашна среда за самотно живеещи лица, чрез предоставяне на услугите ЛА.

Тези услуги осигуряват домашни грижи, помощ в домакинството, обслужване, помощ за излизане и придвижване и други дейности в подкрепа на стари хора, които им позволяват по-дълго да живеят в своя дом и в семейна среда.

Реалното увеличение на тези услуги през 2016 – 2020 години ще зависи от предоставените възможности за финансиране по Проекти.

Специфична цел 3.

Осигуряване на подкрепа за социално включване на уязвими лица, групи и общности

Мярка 3.1.

Да се предоставят нови социални услуги за преодоляване на социалната изолация на етническите общности, лица със зависимости, безработни, малцинствени групи, хора, напускащи местата за лишаване от свобода и осъдените на пробация.

Дейност 3.1.1

Кандидатстване с проект за осигуряване на „Топъл обяд“ за хора неравностойно положение.

Финансирането се осигурява от МТСП, чрез средства по Фонд „Социална закрила”.

Мярка 4.1.

Осигуряване на качествени здравни грижи за ромски общности, маргинализирани лица и групи.

Дейност 4.1.1 Назначаване „Здравни медиатори“

Здравните медиатори ще предоставят консултации и посредничество за подобряване достъпа до здравни услуги на лица и семейства от етнически общности с фокус върху ромската общност и маргинализираните групи.

Те ще работят за повишаване здравната култура и информираност на семействата с цел полагане на по-качествена здравна грижа за децата си.

Мярка 5.1.

Подкрепа за повишаване образованието на възрастни. Мерки за реинтеграция, чрез образование на неграмотни и лица с ниско образование (с фокус върху отпадналите от училище млади хора).

Дейност 5.1.1

Обхващане чрез курсове за ограмотяване, за повишаване на професионалната квалификация на трайно безработни лица с основно и по-ниско образование.

Чрез включване в курсове за ограмотяване и повишаване на професионалната квалификация да се обхванат безработните лица с основно и по-ниско образование. Предвижда се курсовете да бъдат организирани от ДБТ, обучаващи организации и НПО по националните програми към АСП и по оперативните програми на ЕС.

Подобри възможности за социална интеграция и достъп до заетост на безработните лица с основно и по-ниско образование до края на 2020 година.

3.2. ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 2

Създаване и развитие на резидентна грижа

Обща цел

Подобряване качеството на живот на деца и възрастни от деинституционализирани, от специализирани институции, съобразно техните специфични потребности и подобряване качеството им на живот, чрез осигуряване на алтернативни форми на грижи.

Специфична цел 1

Подобряване качеството на услугите за хора с увреждания и разкриване на интегрирани услуги в общността.

Мярка 1.1.

Повишаване качеството на предоставяните резидентни услуги за лица с увреждания и разкриване на социални услуги в общността за лица с увреждания.

Дейност 1.1.1.

.....

Специфична цел 2

Подобряване качеството на услугите за стари хора и разкриване на социални услуги в общността.

Мярка 2.1.

Повишаване качеството на предоставяните грижи, чрез разкриване на социални услуги в общността за стари хора.

Дейност 2.1.1.

Разкриване на Центъра за настаняване от семеен тип за стари хора.

Планира се разкриването на Център за настаняване от семеен тип (ЦНСТ) за стари хора в община Гърмен, с капацитет 20 места.

Планирани социални услуги в община Гърмен

№	Услуга, вид ¹ Превенция	Потребители		Капацитет		Съдържа ние основни дейности, фокус на услугата	Мест опол ожен ие	Статус налича / нова (годин а за старт ране)
		Целеви групи	Терит ориал ен обхва т	2016	2020			
1	Дневен център за възрастни с уврежда ния -ДДД	Хора с увреждан ия с и без чужда помощ; възрастни хора с различни увреждан ия, живеещи в семейна среда	Общ ина Гърм ен	20	20	Дневни и почасови грижи. Медицин ска и социална рехабили тация	С. Мар чево, общ ина Гърм ен	Налич на
2	Защитено жилище- ДДД	Хора с увреждан ия	Обла ст Благо евгра д	8	8	Осигуряв ане на резидентн а грижа за хора с увреждан ия и	Гърм ен	Налич на

№	Услуга, вид ¹ Превенция	Потребители		Капацитет		Съдържа ние основни дейности, фокус на услугата	Мест опол ожен ие	Статус налича / нова (годин а за старт ране)
		Целеви групи	Терит ориал ен обхва т	2016	2020			
						предостав яне настанява нето им в СИ		
3	Клуб на пенсионе ра – Общинска дейност	Пен сионери, които нямат сериозни здравосл овни проблем и и се обслужва т сами	Общ ина Гърм ен	2	2	Осигуряв ане на лични социалн и контакти . Информ ране и консулти ране- социално , здравно, правно.	Общ ина Гърм ен	Налич на.
4	Домашен социален патро- наж..Об-	Самотно живеещи стари хора със	Общ ина Гърм	100	120	Мобилна услуга за обхваща не на	Общ ина Гър	Налич на,раз ширяв ане на

№	Услуга, вид ¹ Превенция	Потребители		Капацитет		Съдържа ние основни дейности, фокус на услугата	Мест опол ожен ие	Статус налича / нова (годин а за старт ране)
		Целеви групи	Терит ориал ен обхва т	2016	2020			
	щинска дейност	затрудне но самообсл ужване, хора с уврежда ния и имат нужда от грижа в семейна среда.са мотножи веещи стари хора в отдаличе ни населени места без достъп до услуги	ен			селата- предоста вяне на храна, комунал но- битови услуги, помощ в домакин ството, здравна и медицин ска грижа, осигуряв ане на труд и арт терапия, други.	мен	дейно стите и много образ ието на услуги те и капац итета за обхва щане на малки те изоли рани села.

№	Услуга, вид ¹ Превенция	Потребители		Капацитет		Съдържа ние основни дейности, фокус на услугата	Мест опол ожен ие	Статус налича / нова (годин а за старт ране)
		Целеви групи	Терит ориал ен обхва т	2016	2020			
5	Личен асистент- услуга в общността по нац. програма	Лица и деца с трайни уврежда ния, с тежки здравосл овни състояни я, които не могат или са много затрудне ни да се обслужва т сами	Общ ина Гърм ен	56	56	Осигуряв ане на грижи в семейна среда на хора и деца, нуждаещ и се от постоянн о обгрижв ане в ежеднев ието си, предоста вяне на алтернат ивен избор за професи онално развитие на емейства	Общ ина Гър мен	Налич на, продъ лжава до 14.02. 2018 г.

№	Услуга, вид ¹ Превенция	Потребители		Капацитет		Съдържа ние основни дейности, фокус на услугата	Мест опол ожен ие	Статус налича / нова (годин а за старт ране)
		Целеви групи	Терит ориал ен обхва т	2016	2020			
						, в които има лице с трайно уврежда не		
6	ЦНСТ за стари хора,- по програма	Възрастн и хора	Общ ина Гърм ен		20	Осигуряв ане на грижи в семейна среда на възрастн и хора	Общ ина Гърм ен	Нова
7	Здравен медиатор	Уязвими общност и – деца, бременн и	Общ ина Гърм ен	0	3	Посредн ичество за достъп до здравни услуги в етническ ите общност и,	Гърм ен	Нова Плани ране 2017 г. Откри ване 2018 г.

№	Услуга, вид ¹ Превенция	Потребители		Капацитет		Съдържа ние основни дейности, фокус на услугата	Мест опол ожен ие	Статус налича / нова (годин а за старти ране)
		Целеви групи	Терит ориал ен обхва т	2016	2020			
						профила ктика, участие в дейности за превенц ия на изоставя нето.		

3.3. ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 3

Развитие на човешките ресурси

Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Общинската стратегия предвижда конкретни мерки за обезпечаване на дейностите с необходимия персонал със съответната квалификация и умения, в които се разглежда развитието на човешките ресурси на всички етапи на изпълнението – от административния и организационен капацитет за инициране на интервенции/планиране на разкриването на нови услуги, вкл. финансово осигуряване и привличане на средства, до предоставянето на социални услуги (администриране и обслужване на клиентите) и изпълнението на конкретни мерки и дейности за решаване на социалните проблеми на рисковите групи.

Обща цел

Създаване на ефективна система за подкрепа развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги.

Специфични цели

Специфична цел 1

Стимулиране развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво.

Специфична цел 2

Осигуряване подкрепа на персонала за предоставяне на социални услуги за развитие на професионална

квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти.

Специфична цел 3

Осигури системен контрол върху качеството на предоставяните социални услуги.

Изграждане на административен и организационен капацитет

Специфична цел 1

Стимулиране развитието на административния и организационния капацитет на общинско ниво.

Мярка 1.1.

Обучения за изграждане на капацитет за управление на социалните услуги.

- Повишаване капацитета на служителите за изследване потребностите на общността и планиране вида и обхвата на услуги по превенция на рисковите фактори и услуги за целевите групи в риск (деца, семейства, хора с увреждане, самотно живеещи стари хора и т.н.).
- Повишаване компетентността на специалистите за финансово планиране и осигуряване ефективно управление на финансовите средства и други ресурси, необходими за осъществяване на социалните услуги.
- Повишаване компетентността за планиране и осъществяване на политики и програми за развитие

на човешките ресурси, ангажирани с предоставянето на социални услуги обхващащи: развитие на системата за подбор, обучение, управление и задържане на персонал, въвеждане на гъвкави системи за възнаграждения, обвързани с обема и качеството на предоставяните услуги и индивидуално представяне.

- Повишаване познанията на специалистите по прилагане на нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в Р България
 - ✓ Държавно делегирана дейност.
 - ✓ Финансиране от общинския бюджет.
 - ✓ Външно финансиране.
 - ✓ Дарители.
 - ✓ Проекти финансирани от ЕС и други програми.
- Повишаване уменията и промяна нагласите към възлагане и предоставяне на социални услуги на външни доставчици - Неправителствени организации или Търговски дружества.
- Повишаване капацитета за наблюдение и оценка, оказване на методическа подкрепа за повишаване качеството на социалните услуги.

Мярка 1.2.

Адекватно ресурсно обезпечаване развитието, администрирането, управлението и отчитането на социалните услуги.

- Ефективно управление и социална работа по случаи, обхваща:
 - ✓ Индивидуализиране на оценката на потребностите.
 - ✓ Подготовка, изпълнение и наблюдение на Плана за действие.
 - ✓ Осигуряване участието на клиента във формулиране плана за:
 - ✚ Грижа.
 - ✚ Действие.
 - ✚ Преглед на плана за действие.
- Работа в мултидисциплинарен екип и ефективно общуване, сътрудничество между всички заинтересовани страни.
- Осигуряване на адекватен брой служители в отделите, ангажирани с разкриването и управлението на социалните услуги.

Мярка 1.3.

Изграждане на умения за мониторинг и оценка.

Дейност 1.3.1.

Обучения на екипа (основен и разширен) на създаденото Звено за мониторинг и оценка (ЗМО), които включват следните модули:

- Прилагане Метод на логическата рамка.
- Умения за планиране, изпълнение и координиране на дейности по мониторинг и оценка.
- Формулиране на индикатори – количествени и качествени.
- Систематизиране и анализ на данни по определени индикатори.

Дейност 1.3.2.

Обучение, чрез практика – развиване практически умения за мониторинг, чрез консултиране, съвети и подкрепа към екипа на ЗМО в хода на изпълнението на практическите задачи:

- Подходи и умения за изграждане на мрежа на местно ниво.
- Методи за събиране на теренна информация.
- Събиране на данни по определени индикатори.
- Консултации и практическо обучение при разработването на аналитични доклади, формулиране на предложения и препоръки към стратегията.

Мярка 1.4.

Формиране на умения за изграждане на партньорства.

Дейност 1.4.1.

Предоставяне на консултации, фасилитация, обучителни модули и обучения чрез практика за междуобщинско и междусекторно взаимодействие:

- Ефективно взаимодействие между общинска администрация, ДСП и НПО.
- Обучения и консултиране за подобряване на условията за включване на НПО като външни доставчици на услуги.

РАЗВИТИЕ НА КАПАЦИТЕТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Специфична цел 2.

Да се осигури подкрепа за персонала на социалните услуги, развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с изискванията и стандартите.

Мярка 2.1.

Осигуряване на условия за непрекъснато обучение, обмяна на опит и споделяне на добри ефективни практики, лоши практики на персонала в съществуващите социални услуги.

Дейност 2.1.1.

Организиране и провеждане на специализирани обучения и курсове за квалификация и преквалификация на

персонала в съществуващите социални услуги (със и без откъсване от работната среда).

Провеждане на обучения за специалистите – социални работници, психолози, специални педагози, рехабилитатори и др., както и за помощния персонал, ангажиран в директното предоставяне на социалните услуги, които да осигурят:

- Обогаляване знанията и опита за ефективна работа по случай, свързана с индивидуализиране оценката на потребностите.
- Осигуряване активното участие в процеса на работата по удовлетворяване на потребностите и подбор на специфични дейности, свързани с предоставянето на социалната услуга.
- Умения за оценка на въздействието, документиране на добрите и лошите практики в работата по случай.
- Обогаляване знанията и опита за ефективна работа по случай.

Дейност 2.1.2.

Подкрепа и осигуряване на равен достъп до информация, консултации и обучения на ръководния, специализирания и помощния персонал, ангажиран с предоставянето на социални услуги, чрез уеб-страницата на общината, ДСП, Регионална дирекция социално подпомагане (РДСП) и други информационни канали.

Мярка 2.2.

Капацитет за иновативни услуги и мерки, развитие на нов тип професионални знания, умения и опит.

Дейност 2.2.1.

Организиране поредица от обучения за управление на социални услуги, придобиване на нов тип управленски умения и практика за:

- Създаване методологии за услуги.
- Организация на работата по предоставяне на услуги.
- Изготвяне и изпълнение на програми за популяризиране на услуги и спечелване на доверието на клиентите.
- Развитие на междуинституционално сътрудничество, привличане представители на заинтересованите страни – граждани, НПО и пр. в процеса на осигуряване ефективността и качеството на услугите.

Дейност 2.2.2.

- Организиране обучения, семинари и конференции за обмяна на опит, добри и лоши практики, осигуряващи развитие на професионалните компетенции, създаване и прилагане на ефективни системи за управление на човешките ресурси.
- Провеждане процедури за подбор на персонал, съобразно предварително изяснени длъжностни и функционални характеристики на специалистите и

помощния персонал, ангажиран с предоставянето на услуги.

- Привличане и развитие на специалисти, чрез:
 - ✓ Стажантски програми и/или преквалификация на специалистите и осигуряване на помощен персонал.
 - ✓ Местни и регионални партньори – доставчици на социални услуги или НПО за ефективно и гъвкаво използване на специалисти и оптимизиране разходите за високо квалифициран персонал.

Специфична цел 3.

Да се осигури системен контрол върху качеството на предоставяните социални услуги.

Мярка 3.1.

Въвеждане на ефективни системи на супервизия в социалните услуги.

Дейност 3.1.1.

Обучения, консултации и подкрепа за повишаване капацитета на доставчиците за осъществяване на супервизия, съобразена със спецификата на услугите.

Дейност 3.1.2. Въвеждане практика за осъществяване на индивидуална и групов супервизия за управление на човешките ресурси и осигуряване по-добро качество на предоставяните услуги.

Мярка 3.2.

Реализация на системи за спазване стандартите и критериите за качеството на социалните услуги.

Дейност 3.2.1.

Обучения и разработване на материали за въвеждане на системи за спазване стандартите и критериите за качеството на социалните услуги.

Дейност 3.2.2.

Осигуряване възможности за участие в работни срещи, конференции, обучителни пътувания/стажантски програми и дейности, осигуряващи обмен на опит и професионално развитие на управленския екип на доставчиците.

Дейност 3.2.3.

Въвеждане на системи за документиране опита, добрите и лошите практики, дейностите по предоставяне на услуги на местно ниво, популяризиране на резултатите.

4.4.ПРИОРИТЕТНО НАПРАВЛЕНИЕ 4

Изграждане на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество

Въвеждане на:

- Ефективна система от социални услуги с активно развитие на партньорства за разкриване на

конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа.

- Интегриран подход и взаимодействие между публичните и частните организации – участници в секторите:
 - ✓ социални услуги и подпомагане;
 - ✓ образование;
 - ✓ здравеопазване;
 - ✓ заетост;
 - ✓ инфраструктура и жилищна среда.

МЕХАНИЗМИ НА ПАРТНЬОРСТВОТО

Ефективното междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги, която ще осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси.

Обща цел

Повишаване ефикасността на услугите и допълване наличните ресурси чрез развитие на междуобщинско партньорство и междусекторно сътрудничество.

Специфични цели

Специфична цел 1

Утвърждаване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и прилагане на интегриран подход при предоставяне и развитие на смесени услуги.

Специфична цел 2

Стимулиране и създаване междуобщинското партньорство в социалните услуги.

Дейности за постигане на целите:

Осигуряване участието на всички заинтересовани страни в изпълнението на социалните услуги.

Определяне ангажименти и осигуряване участие на партньорите в реализирането на междусекторно сътрудничество.

Развиване механизмите и осъществяване на планираните смесени услуги за решаване проблемите на рисковите групи.

- **Инструменти:**

- ✓ Споразумения за съвместна работа и изпълнение на общи дейности включващи:

- 🚦 рамкови правила и области на съвместна работа;

- 🚦 изграждат се добри взаимоотношения.

- ✓ Партньорства.

- ✓ Граждански/обществени съвети.

- ✓ Отворени работни групи.

5. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКАТА

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на местната политика в социалната сфера.

Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на Общинската стратегия за социални услуги.

Цели

1. Осигуряване на постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда.
2. Мониторинг на изпълнението на дейностите в Стратегията.

Задачи

- Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията.
- Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните услуги и подкрепа.
- Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на услугите, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.
- Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/ услуги.

- Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности.
- Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие.

Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Основен подход

Мониторинг и оценката включват обратната връзка от всички участници в изпълнението.

Изработване на комплексна оценка на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Стратегията.

Критерии

- Ефикасност и постигане на преки резултати по отношение обема на дейностите, планираните/вложените ресурси.
- Ефективност – оценка на реалните ползи и ефекти за потребителите на услуги, обхвата на целевите групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности.
- Въздействие на Стратегията върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на качествените промени в

състоянието на социалната среда и рисковите групи.

- Устойчивост на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи.
- Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи.

РАЗДЕЛ В

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. Институционална рамка за изпълнение на Стратегията

Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

В изпълнението на Стратегията са ангажирани всички заинтересовани страни на територията на община Гърмен съобразно техните функции, правомощия, компетенции и социални роли.

Община Гърмен

- Носи отговорност за изпълнението на Стратегията съгласно изискванията на Закон за социално подпомагане (ЗСП) и Правилник за приложение на Закон за социално подпомагане (ППЗСП).

- Разработва, приема и изпълнява:
 - ✓ Общинска Стратегия за развитие на социалните услуги за периода 2016 – 2020 година.
 - ✓ Годишен план за действие.
 - ✓ Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението на Общинската стратегия и Плана за действие.
 - ✓ Оценка на качеството и ефективността на предоставяните услуги, мерки и дейности.
 - ✓ Съвместно с РДСП и ДСП правят междинни оценки на потребностите на уязвимите групи.

Интегрирани хоризонтални политики

- Общината разработва и изпълнява **интегрирани политики** за подкрепа на децата и семействата в риск, хората с увреждания и старите хора. За целта те комбинират ресурсите и координират дейностите в сферата на социалното подпомагане, образованието и професионалната квалификация, здравеопазването, пазара на труда, жилищната политика, достъпната архитектурна среда. Координира действията на институциите и организациите за реализиране на конкретни мерки и дейности за подкрепа на уязвимите групи.

Например:

- ✓ Координира изпълнението на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, превенцията на рисково поведение на деца - съвместно с училищата и МКБППМН.
- ✓ Осигурява условия за обхващане на всички деца в подготвителните групи и класове, гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка.
- ✓ Инициира и координира развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи.
- ✓ Развива социално-образователни услуги и дейности в ЦОП за превенция на отпадането и задържане на децата в училище;
- ✓ Съдейства за изграждането и работата на Центрове за развитие на уязвими общности с фокус върху ромското население.
- ✓ Развива социално-здравни услуги са подкрепя на хората в пенсионна възраст, за предоставяне на грижи в семейна среда, включително и мобилни екипи за здравни и социални услуги.
- ✓ Осигурява условия за достъп и образование на деца с увреждания в масовите детски градини и

училища, включително и осигуряване на транспорт и достъпна архитектурна среда.

Общински съвет

- Обсъжда и приема Общинската стратегия за развитие на социалните услуги и годишния план за изпълнение.
- Одобрява годишния анализ за изпълнение на Общинската стратегия и годишния план за действие, а при необходимост и мерки за корекция и/или надграждане.
- Съгласува проектни предложения за финансиране на планираните в Общинската стратегии социални услуги.
- Взема решения за откриване, закриване, промяна на вида и/или промяна на капацитета, за разширяване и дофинансиране на социалните услуги.

Кмет на община Гърмен

- Организира разработването и изпълнението на Общинската стратегия и Годишния план за развитие на социалните услуги и ги внася за обсъждане и приемане в Общинския съвет.
- Ръководи, организира и контролира дейностите по изпълнение на стратегията и годишния план.

- Организира и контролира провеждането на годишен мониторинг и оценка на изпълнението на общинската стратегия.
- Търси начини за финансиране от различни източници, включително от Оперативните програми на ЕС, местния бизнес и др. за изграждане на новите социални услуги, включени в Стратегията.

Държавна агенция за закрила на детето

- Отговаря за реформирането на специализираните институции за деца.
- Оказва методическа помощ на всички заинтересовани страни, осъществяващи дейности по закрила на детето: институции, НПО, доставчици и др.
- Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца.
- Контролира спазването на стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

Дирекция „Социално подпомагане”

- ДСП – Гоце Делчев, заедно с отделите си по Социална закрила и Закрила на детето носят отговорност и изпълняват конкретни задачи при реализацията на стратегията за развитие на социалните услуги в община Гърмен:

- ✓ Прави предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги в общината;
- ✓ ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- ✓ Събира и актуализира данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнението на социалните услуги;
- ОДЗ подпомагат интегрирането на деца от СИ в детски градини и предучилищно образование;
- Предвид функциите си по закон, РДСП и ДСП участват активно във всички заложи в стратегията дейности и мерки, основните от които са:
 - ✓ Идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция.
 - ✓ Подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете.
 - ✓ Насочване на семейства на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на адекватна грижа.
 - ✓ Консултиране на семейства на деца с увреждания за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането.
 - ✓ Планиране и реализиране на мерки (съвместно с дирекциите „Бюро по труда“) за

професионално интегриране и трудова интеграция на младежи, предстоящи да напуснат СИ.

- ✓ Консултиране и насочване на семейства с деца в риск към подходящи социални услуги.
- ✓ Подпомага изграждането на алтернативни социални услуги и оказват методическа помощ на екипите, работещи в тях.
- ✓ Отговаря за реструктурирането и реформирането на СИ за деца и лица с увреждания.
- ✓ Подпомага общината при идентифицирането на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и друга подкрепа.

Регионален инспекторат на образование (РИО) Благоевград

РИО на МОН отговаря за координирането и изпълнението на дейностите от Стратегията, свързани с образованието.

- РИО носи отговорност и осигурява:
 - ✓ Равния достъп до качествено образование на децата и учениците в общината;
 - ✓ Интегрирането в системата на образование на децата с увреждания;
 - ✓ Съдействие на училищата за насочване на деца с рисково поведение към ОЗД ;

- ✓ Психосоциална подкрепа (съвместно с МКБППМН) на децата с дивиянтно поведение.
- ✓ Методическа подкрепа и насърчава училищата за реализиране на програми и проекти за превенция на рисково поведение на деца; за реинтеграция в системата на образованието на отпаднали и необхванати деца; за осмисляне на свободното им време според индивидуалните им интереси и способности;
- ✓ Осъществява контрол върху обхващането на всички деца в предучилищна подготовка;
- ✓ При реализиране на Стратегията РИО активно си взаимодейства с местната власт, с институциите от секторите здравеопазване, социални услуги, заетост и неправителствените организации на територията на община Гърмен.
- ✓ РИО активно съдейства при изпълнение на проекти и дейности в сферата на образованието и за реализиране на интегрирани мерки и дейности.

Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО:

- Изготвя първична оценка на децата със СОП, предварително консултирана с лекар-специалист;
- Насочва децата към подходяща форма на обучение;

Регионална здравна инспекция

- Координира и организира изпълнението на интегрираните услуги, дейности и мерки в Стратегията в сферата на здравеопазването.
- Осигурява равен достъп до качествена здравна грижа за населението, включително за хората от уязвимите групи.
- Създава и поддържа база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на хора в риск.
- Взаимодейства с местната власт, институциите и организациите за инициране и реализация на съвместни медико-социални услуги и дейности, разписани в Общинската стратегия;
- Координира и подкрепя изпълнението на здравно-образователни програми и проекти, насочени към здравна профилактика на майчинството/бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа на техните семейства; семейно планиране; качествена здравна грижа за деца, лица с увреждания и стари хора от СИ.

Дирекция „Бюро по труда” – Гоце Делчев

- Участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора от рисковите групи:
 - ✓ лица с увреждания;

- ✓ младежи, напускащи СИ или отпаднали от училище;
 - ✓ трайно безработни лица и семейства;
 - ✓ безработни самотни родители и др.
- Ролята на Д БТ включва:
 - Консултиране на общината при разработване на регионални програми за заетост и за обучение на рискови групи;
 - Консултиране на младежи от СИ за професионално ориентиране, придобиване на професионална квалификация по професия или част от професия, повишаване на квалификацията или преквалификация, посредничество при намиране на работа;
 - Разработване на мерки и програми за ограмотяване, професионална квалификация и намиране на работа на хора с увреждания, трайно безработни лица, живеещи в затворени етнически общности, мотивация за активно поведение на обезкуражени лица с ограничен достъп до пазара на труда;
 - Участие в разработване на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
 - Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи за намиране на работа;

Неправителствени организации

НПО играят важна роля в изпълнението на Стратегията. Те имат опит при реализиране на проекти и дейности за социална подкрепа на рискови групи. Участват активно в граждански форуми, кампании и инициативи за реформиране на социалните услуги и изграждане на партньорски мрежи.

Неправителствените организации ще участват активно в следните направления:

- Разработване и прилагане на интегрирани политики, мерки и дейности за социално включване на уязвими групи хора - като водещи организации и партньори.
- Предоставяне на социални, здравни, образователни услуги за хора в риск.
- Представяне и мултиплициране на добри практики в планирането и предлагането на социални услуги за хора в риск.
- Изграждане и развитие на партньорски мрежи за социално включване и подкрепа.
- Участие в процеса на мониторинг и оценка на качеството на предоставените услуги (като част от изпълнението на стратегията).

Местен бизнес

Ролята на бизнеса има перспектива в **публично-частните партньорства**: за изграждане на социална инфраструктура, интегриране на пазара на труда на рискови групи и хора,

социално предприемачество, предоставяне на социални услуги и др.

2. КОМУНИКАЦИОННА ПРОГРАМА

Комуникационната програма е част от Общинската стратегия за развитие социалните услуги на Община Гърмен. Основната ѝ цел е повишаване информираността на населението за прилаганите политики в областта на социалните услуги.

Комуникационната програма ще стимулира съпричастността на жителите на община Гърмен и структурите на гражданското общество за развитието на социалните услуги.

Целевите групи на комуникационната програма са:

- Органи и институции на държавната и местната власт;
- Изпълнителни агенции;
- Териториални структури на държавните органи и институции;
- Неправителствени организации;
- Доставчици на социални услуги;
- Приоритетни целеви групи на общинската стратегия за социални услуги;
- Потребители на социални услуги;

- Медии;
- Широката общественост;

Основни принципи на Комуникационната програма:

- Стимулиране на диалога и дискусиите за създаване на условия за провеждане на дебат между заинтересованите страни;
- Прозрачност при информиране на обществеността за изпълнение по комуникационната програма;
- Достигане на посланията и информацията до най-голям брой заинтересовани лица;
- Изграждане на климат на доверие и съпричастие с всички заинтересовани страни с оглед на ефективното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- Последователност и съответствие с целите и приоритетите на стратегията;
- Ефективност и ефикасност;
- Отчетност и публичност – създаване на условия за провеждане на дебат, предоставяне на балансирана обективна информация, както и осигуряване на възможност всички заинтересовани страни да изразят мнения и предложения.

Приоритети на Комуникационната програма

- Висока информираност на гражданите и структурите на гражданското общество за развитие на социалните услуги в Община Гърмен;
- Повишаване на общественото доверие в българските институции;
- Изграждане на единна система за диалог;
- Формиране на реалистични обществени представи;
- Изграждане на компетентни обществени представи.

Специфични цели:

- Информиране на обществеността за Общинската стратегия за развитие на социални услуги, чрез организиране на брифинги, пресконференции, семинари, изработване и разпространение на информационни материали;
- Организиране на кампании за представяне на поетите ангажменти и постигнати резултати от страна на заинтересованите страни по приоритетните направления на стратегията.

Подходи в комуникацията:

- Непосредствена комуникация;
- Комуникация чрез средствата за масова информация;
- Работа с партньори и неправителствени организации.

Непосредствена комуникация

Стимулиране на дискусиите и активен подход, включващ организиране на форуми, кръгли маси и дебати. Проблемите в социалната сфера изискват непрекъснат дебат и достигане на гласа на обикновените граждани до отговорните за вземане на политически решения. Само чрез пряк дебат и комуникация могат да бъдат координирани и хармонизирани усилията на ангажираните с различни секторни политики.

Комуникация чрез средствата за масова информация

Необходимо е редовното предоставяне на информация относно изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, чрез провеждането на:

- Пресконференции, брифинги и съобщения за медиите;
- Приложения и специални рубрики в пресата;
- Изготвяне на програми от електронни медии с национално покритие за разпространяване на информация относно популяризиране на визията, целите и приоритетите на общинската стратегия.

Работа с партньори и неправителствени организации

Ще се търси съгласуване и взаимодействие с всички заинтересовани страни, участвали в разработването на стратегията и за нейното изпълнение. Комуникационната програма ще подкрепя инициативи на гражданско общество,

стимулирани от Общинската стратегия за развитие на социалните услуги, както и инициативи на читалища и местни НПО, насочени към групи, които трудно могат да бъдат достигнати чрез средствата за масово осведомяване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящият стратегически документ за развитие на социалните услуги в Община Гърмен е цялостна синтезирана идея за предоставяне на социалните услуги в новите реалности. Без да има претенции за изчерпателност и пълна всеобхватност тя е основана на доказани потребности на общността и е база за бъдещи дискусии и обсъждания на различни нива.

Стратегията е отворен документ и може да се допълва, изменя и актуализира.

Настоящата Стратегия е приета с Решение № 155 по Протокол № 11 от проведено заседание на Общински съвет - Гърмен на 01.07.2016 год.

Председател на ОбС.....

/Екатерина Татанова